

A group of children in a room, possibly a classroom or playroom, are wearing colorful clown masks and costumes. One child in the foreground is wearing a yellow jacket with reflective stripes. The room has wooden floors and a coat rack with jackets hanging on the wall in the background.

Tilstandsrapport for barnehagene i Jevnaker

2023

Jevnaker
kommune

1. JEVNAKERBARNEHAGENE

Tilstandsrapporten har som formål å gi politikerne og andre interesserte informasjon om status og kvaliteten på barnehagetilbudet i Jevnaker. Tilstandsrapporten presenterer ulike sider ved kvalitet i Jevnakerbarnehagene og gir informasjon om tilstand og utfordringer.

Tallmaterialet er hentet fra BASIL (barnehagenes årsmelding), SSB og Analysebrettet fra Udir. De fleste tallene er fra 2023, derfor kalles rapporten tilstandsrapport for Jevnakerbarnehagene 2023.

Kvalitets- og utviklingsmeldingen er på kommunenivå. Enkeltbarnehager er derfor ikke trukket fram i rapporten. Fakta opplysninger om enkeltbarnehagene er å finne på [barnehagefakta.no](https://www.barnehagefakta.no) og [udir.no](https://www.udir.no).

Barnehagenes fremste styringsdokumenter er Barnekonvensjonen, Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Målene i tilstandsrapporten er hentet fra Budsjett og handlingsplan for Jevnaker kommune 2023-2026.

1.1 Barnehagens samfunnsmandat

Formål: (fra Lov om barnehager)

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Innhold:

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.
- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.
- Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

2. Mål

2.1. Mål fra budsjett og handlingsplan 2023-2026

En meningsfylt hverdag for alle:

- Tidlig innsats hele livet, alle tjenester fra vugge til grav har fokus på tidlig innsats
- Redusere sosiale ulikheter gjennom utdanning, arbeid, helse, bolig og fritidsaktiviteter
- Legge til rette for et helhetlig og godt kvalitativt godt utdanningsløp, herunder et godt lærlingeløp

Vi har tilstrekkelig og rett kompetanse til rett tid:

- Ha fokus på å rekruttere, beholde og utvikle gode medarbeidere
- Sikre robuste og levende kompetanseutviklingsplaner og rekrutteringsstrategier
- Samarbeide og arbeide tverrsektorielt i egen organisasjon

2.2. Mål fra kvalitetsplan for oppvekst og kultur

- Sektorens/virksomhetens praksis er i kontinuerlig utvikling for å sikre høy kvalitet i tjenestetilbudet.
- Alle opplever og bidrar til et inkluderende miljø som fremmer trivsel og utvikling.
- Barn/ungdom/familier får rett hjelp til rett tid.
- Alle opplever å ha tilgang til helsefremmende møteplasser.

3. Faktaopplysninger

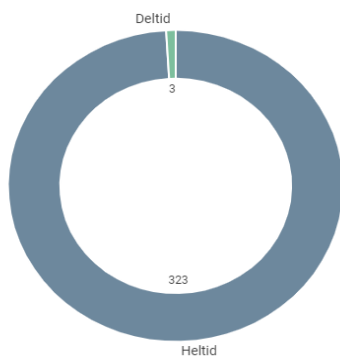
3.1. Antall barn og barnehager i Jevnaker 2023

Jevnaker kommune har 6 barnehager, hvorav 4 er kommunale og 2 er private. Andelen barn i kommunale og private barnehager fordeler seg slik:

Eier:	Antall barn:	Prosent:
Kommunal	246	75%
Privat	80	25%

Antall barn som har heltid- og deltidsplass

■ Heltid ■ Deltid

I Jevnaker var det i 2023 3 barn med deltidsplass og 323 med heltidsplass.

3.2. Dekningsgrad 1-5 år

Antall barn i aldersgruppene 1-5 år som bor i Jevnaker kommune med barnehageplass i Jevnaker.

Andel barn i barnehagen i forhold til årskullet i %	Jevnaker	Landet
Andel barn 1-2 år i barnehage	86,6	87,7
Andel barn 1-5 år i barnehage	89,8	93,4
Andel barn 3-5 år i barnehage	91,5	97,1

Totalt har Jevnaker kommune en dekningsgrad av barnehageplasser i kommunen på 89,8 % av alle barna bosatt i kommunen i alderen 1-5 år. I tillegg kommer barna som går i private barnehager i andre kommuner. I desember 2023 var dette 23 barn. 2 av barna med barnehageplass i Jevnaker bor i nabokommuner. Dette er en nedgang på 4 barn.

	Barn	
	2023	
	K-3236 Jevnaker	
0 år		0
1 år		51
2 år		59
3 år		69
4 år		61
5 år		86

Figuren «Antall barn etter alder» viser antall barn fra de ulike kullene som går i barnehage i kommunen.

	Personer	
	2024	
	K-3236 Jevnaker	
0 år		44
1 år		62
2 år		65
3 år		74
4 år		71
5 år		91

Figuren viser hvor mange personer i aldersgruppene som er bosatt i kommunen.

Når man tar med barn som går i barnehage i andre kommuner, ser man at 96% av barn i aldersgruppa 1-5 år som bor i Jevnaker kommune går i barnehagen.

3.3. Netto driftsutgifter til barnehage per innbygger

Jevnaker bruker ifølge SSB kr. 210 837,- i netto driftsutgifter barnehage per innbygger 1-5 år. Kommuner i KOSTRA-gruppe 1 bruker i gjennomsnitt kr. 211 762,- og landet uten Oslo kr. 211 694.

Kommunen har en høyere pedagogtetthet (i grunnbemanning) enn landsnittet og har forholdsvis små barnehager. Kommunen klarer ikke å rekruttere nok barnehagelærere til å fylle alle stillingene som pedagogiske ledere. Kommunen har tatt inn barn uten rett til barnehageplass i høsthalvåret og ikke hatt fullt belegg gjennom hele året. Statistikken viser at kommunen har omtrent like kostnader som vår KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo.

Jevnaker kommunes vurdering:

Kommunen har full barnehagedekning i den forstand at alle barn som bor i kommunen, søker plass før 1.mars og er født innen 30.november gjeldende år, får barnehageplass. I tillegg har kommunen kunnet tilby barnehageplass til tilflyttende familier og flyktninger i høsthalvåret 2023.

Nesten alle barn som bor i Jevnaker kommune har barnehageplass i kommunen eller i en nabokommune. Kommunen brukte omtrent like mye penger på barnehage som landsgjennomsnittet i 2023. Kommunen har i 2023 tatt inn barn uten rett til barnehageplass i løpet av høsten. Kommunen har flere barn i barnehagen i vårhalvåret enn i høsthalvåret. Det har også vært noe lavere bemanning i perioder med lavere antall barn. Dette er positivt for de som får plass i løpet av høsten, men utfordrende når det gjelder stabil bemanning i barnehagen. Foreldre med barn født i desember til august, må vente på barnehageplass til høsten etter at barnet har fylt 1 år. Dette kan være utfordrende økonomisk for foreldrene.

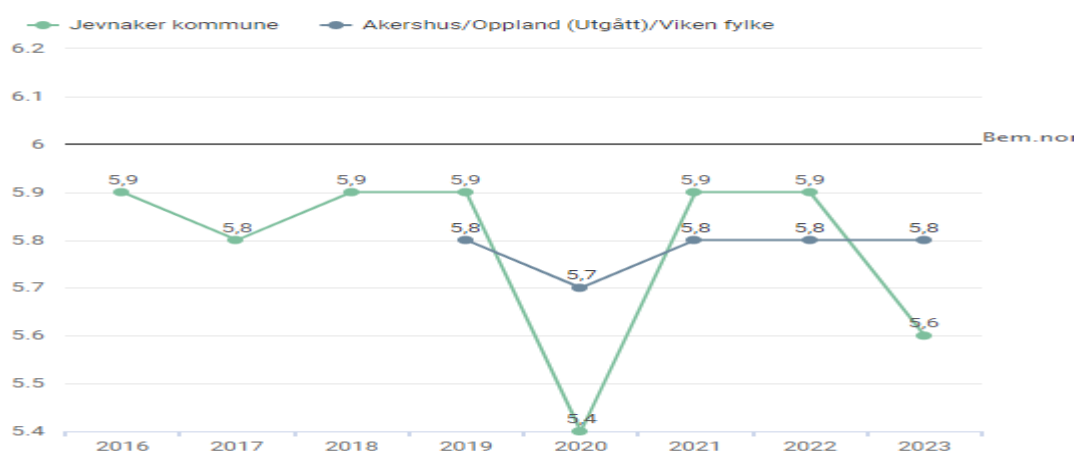
4. Strukturkvalitet

De viktigste nøkkeltallene i analysebrettet for barnehagesektoren er grunnbemanning per barn i kommunale barnehager, andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen og andelen ansatte i kommunale barnehager som har pedagogisk utdanning.

4.1. Antall barn per årsverk

Jevnaker kommune hadde 5,6 barn per voksen i barnehagene på rapporteringstidspunktet. Lovkravet er 6, mens gjennomsnittet i landet er 5,8.

Barn per ansatt

4.2. Andel ansatte med pedagogisk utdanning

Jevnaker kommune har i 2023 i snitt 39,4 % ansatte med pedagogisk utdanning i grunnbemanningen i barnehagene. I grunnbemanningen har barnehagene i Jevnaker hjemler til 50% ansatte med barnehagelærerutdanning, men på rapporteringstidspunkt den 15.12.23 hadde kommunen 3,6 stilling fordelt på 3 kommunale barnehager på dispensasjon fra utdanningskravet. De private barnehagene hadde 1 ansatt med dispensasjon fra utdanningskravet om barnehagelærerutdanning for pedagogiske ledere. Det har vært en utfordring å rekruttere tilstrekkelig med barnehagelærere. Lovkravet er at hver barnehage skal ha 1 barnehagelærer pr. 7 barn under 3 år og en barnehagelærer pr. 14 barn over 3 år. Jevnaker sitt mål

har vært å ha 1 barnehagelærer pr. 6 barn under 3 år og 1 barnehagelærer pr. 12 barn over 3 år. I gjennomsnitt har de kommunale barnehagene 15 barn pr. barnehagelærer. På landsbasis er dette tallet 15,7.

Ansattes utdanning

4.3. Andel barnehager med pedagogiske ledere som fyller utdanningskravet

Av Jevnakers barnehager er det 33,3% som oppfyller pedagognormen uten dispensasjon. Det vil si at 3 av 4 kommunale og 1 av 2 private barnehager på rapporteringstidspunktet hadde pedagogiske ledere på dispensasjon fra utdanningskravet. Dette er en bekymringsfull utvikling.

4.4. Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage

I Jevnaker kommune går 98,2% av de minoritetsspråklige barna i alderen 1-5 år i barnehagen. Landssnittet ligger på 85,8%. Et godt samarbeid med blant annet helsestasjon og bosettings- og integreringsteamet er helt avgjørende for å opprettholde god deltakelse i barnehagen for minoritetsspråklige barn.

Jevnaker kommunes vurdering:

Alle barnehagene ligger innenfor bemanningsnormen i barnehagen, som er 6 barn 3-6 år eller 3 barn 0-3 år, per ansatt. Noen barnehager bruker all sin kapasitet, mens andre ikke har fulle barnegrupper eller har satt inn mer bemanning enn bemanningsnormen tilsier.

Kommunen har som mål at 50% av bemanningen i kommunale barnehager skal ha pedagogutdanning. Det er opprettet stillinger som pedagogisk leder tilsvarende 50% av grunnbemanningen, men det er vanskelig å rekruttere pedagoger i både faste stillinger og vikariater. Antall pedagogiske ledere med dispensasjon fra utdanningskravet er for 2023

på linje med 2022. Pedagogbemanning er avgjørende for kvaliteten i barnehagen, så det er viktig at kommunen klarer å rekruttere nok barnehagelærere.

Så å si alle de minoritetsspråklige barna i kommunen går i barnehagen. Det er et godt samarbeid mellom bosettings- og integreringsteamet, helsestasjonen og barnehagene om å få foresatte til å velge å ha barna sine i barnehagen.

5. Resultat kvalitet

Det har i 2023 vært gjennomført foreldreundersøkelse i 4 av barnehagene. Her er resultatet fra de kommunale og private barnehagene samlet. Undersøkelsen ble besvart av 158 foresatte. Det er i 2023 barnehagene Bergerbakken, Hovsenga, Nordby og Nesbakken som har deltatt i undersøkelsen. Resultatene viser at foresatte i Jevnaker er mer fornøyde med barnas trivsel enn foresatte i resten av landet. Når det gjelder de andre faktorene er foresatte i Jevnaker kommune litt mindre fornøyd enn landsgjennomsnittet. Resultatene varierer fra barnehage til barnehage.

Kategorier - Spørsmål	Snittsvar ?	Antall svar ?	Snittsvar ?	Antall svar ?
+ Ute- og innemiljø	4,2	133 045	4,0	158
+ Relasjon mellom barn og voksen	4,5	133 032	4,2	158
+ Barnets trivsel	4,7	133 002	4,8	158
+ Informasjon	4,3	132 967	4,2	158
+ Barnets utvikling	4,7	133 002	4,6	158
+ Medvirkning	4,3	133 018	4,2	158
+ Henting og levering	4,4	133 022	4,3	158
+ Tilvenning og skolestart	4,5	86 700	4,4	95
+ Tilfredshet	4,5	132 193	4,4	157

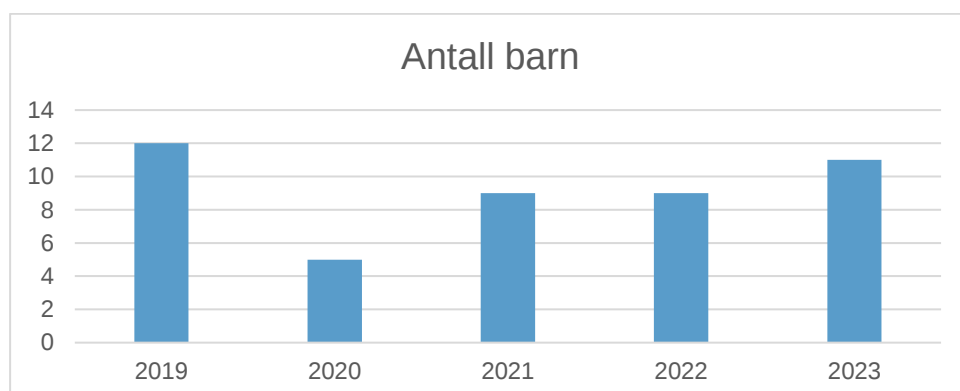
Jevnaker kommunes vurdering:

Jevnaker kommune ønsker at alle barnehagene gjennomfører foreldreundersøkelsen hvert år. Det er viktig at foresatte kommer med sin vurdering av tjenester på barnehageområdet årlig. 4 av barnehagene har hatt foreldreundersøkelse i 2023. Undersøkelsene gir barnehagene nyttig informasjon som de kan ta med seg i sitt kvalitetsutviklingsarbeid.

Undersøkelsen indikerer at barn i barnehagen har et trygt, aktivt og helsefremmende oppvekstmiljø i alle barnehagene. Barnehagene må jobbe mer med ute- og innemiljøet, informasjon og tilfredshet i foreldregruppa. Hver enkelt barnehage må analysere undersøkelsen sammen med foreldregruppa for å jobbe med foresattes opplevelse av kvaliteten i barnehagen.

6. Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen

Barn i alderen 1-5 år har rett til spesialpedagogisk hjelp når de etter sakkyndig vurdering trenger dette. Hjelpen kan gis hjemme eller i barnehagen. Nesten alle barn går i barnehage, og det er ofte barnehagen som i samarbeid med foresatte henviser barn til PPT for utredning. All spesialpedagogisk hjelp for barn i barnehagealder foregår i dag i barnehagen.

I Jevnaker kommune gjennomføres i år all den spesialpedagogiske hjelpen i de kommunale barnehagene av de to ansatte som tilhører ressursteam barnehage. Begge tabellene har hentet tall fra BASIL pr. 15.des. Barn utredes hele året, og vedtak om spesialpedagogisk hjelp fattes fortløpende.

Antall barn som får spesialpedagogisk hjelp varierer fra år til år. Det samme gjør omfanget.

7. BTTI-arbeid i Jevnakerbarnehagene

Jevnaker barnehagene har tatt i bruk mange av verktøyene i BTTI modellen (bedre tverrfaglig tidlig innsats). Hver virksomhet har gjennomgått et opplæringsløp med ulike kompetansepakker. Alle lederne er med i nettverksmøter for ledere med fokus på BTTI-arbeid og barnehagene jobber med tidlig innsats rettet inn mot enkeltbarn.

Det er utarbeidet kvalitetsverktøy for Jevnakerbarnehagene, med kjennetegn på god praksis. I verktøyet er det konkrete kjennetegn på hvordan BTTI arbeidet kan se ut. Disse brukes i mange ulike henseender, blant annet dersom man ønsker å få veiledning og støtte av ressursteam barnehage.

8. Barnehagebasert kompetanseutvikling i Jevnakerbarnehagene

Alle tjenester i Oppvekst og kultur har for årene 2022-2025 felles utviklingsområder.

Disse er:

- Lærende organisasjon
- Inkluderende miljø
- Tidlig innsats
- Helsefremmende møteplasser

Alle barnehagene har i 2023 deltatt i barnehagebasert kompetanseutvikling, som Jevnaker gjennomfører i samarbeid med Høgskolen i Innlandet. Dette er et utviklingsarbeid som innebærer fagdager, veiledning av barnehagens ledergruppe og styrernettverk med mellomarbeid og planarbeid. I utviklingsarbeidet jobbes det med utvikling av en lærende organisasjon med inkludering av alle barn som mål. Barnehagene har utviklet kvalitetsverktøy som brukes aktivt i endringsarbeidet.

Barnehagene har ferdigstilt et eget kvalitetsverktøy og det er utarbeidet en kompetanseutviklingsplan felles for Jevnakerbarnehagene. Kommunen har søkt og fått innvilget kompetanseutviklingsmidler. Høgskolen i Innlandet skal bistå alle barnehagene i kompetanseutviklingsarbeidet. Det er gledelig at alle barnehagene er med i en felles satsing.

Årets mål for utvikling av en lærende organisasjon er:

- Ledere har fokus på modellering og veiledning av personalet i det daglige.
- Medarbeiderne setter egne personlige mål sammen med sin leder.
- Barnehagen endrer sin praksis gjennom læringsløyper slik at man sikrer effekt for barna: Teori, praksis, planlegging av endring, øving og evaluering
- Personalet bruker potensialet i hverdags situasjoner til barns utvikling og læring

Årets mål for inkludering er:

- Alle blir møtt med et smil og et «hei» fra alle når de kommer inn på barnehagens område
- Tegn og bildestøtte er en naturlig del av barnehagens ordinære tilbud
- Varme og tydelige voksne som utstråler trygghet og anerkjennelse
- Ansatte er rausere i møte med familier som tenker og handler annerledes enn normen.
- Ansatte har gode verktøy til å avdekke utfordringer barn har eller lever i.

Barnehageåret 2023-2024 jobber Jevnakerbarnehagene spesielt med inkludering i lek og inkludering ved bruk av supplerende kommunikasjon som bilder, tegn og konkrete.

Utviklingsarbeidet skal videreføres i 2024. Høyskolen i Innlandet deltar på fagdager, nettverkssamlinger og veiledning.

9. Nærvær i barnehagene

Jevnakerbarnehagene har i 2023 hatt utfordringer i forhold til rekruttering, fravær og tilgang på vikarer. Høsten 2023 ble det satt inn ekstra bemanning i Bergerbakken barnehage og Samsmoen barnehage. En ekstra ansatt gikk inn som vikar ved fravær slik at barnehagene hadde en kjent ansatt å sette inn ved fravær. I tiden med lite fravær er bemanningen styrket. Det er vanskelig å få rekruttert nok barnehagelærere, og det er hvert år pedagogiske ledere som har dispensasjon fra utdanningskravet for å fungere i stillingen. Det er svært uheldig for utviklingen av gode barnehager i Jevnaker at mye tid og ressurser må brukes på rekruttering og vikarsetting. Kvaliteten i barnehagen går ned når barnehagen er avhengig av vikarer for å ha tilstrekkelig bemanning.

Det er våren 2024 satt i gang et nærværprosjekt i Samsmoen barnehage og i Hovsenga barnehage. Prosjektet drives av styrer med veiledning og hjelp fra NAV Jevnaker, NAV arbeidslivsenter og HR. Det er foretatt en kartlegging. Resultatene av kartleggingen danner grunnlaget for en egen prosjektnærværplan i den enkelte barnehage (langsiktig arbeid).